

PAUKEN MAART APRIL 1 PAUKENSLAG!

Bulletin van de vakgroep Neerlandistiek, universiteit Belgrado
Bilten grupe za nederlandistiku Beogradskog univerziteteta

APERITIEF DE REDACTIE

Paul van Ostaijen deed het ongeveer een eeuw geleden al: hij kondigde met zijn gedichten als paukenslagen nieuws, ophef en vertier aan. Voor berichten klonk er 'tromgeroffel', voor mededelingen die niet kunnen wachten 'tromgetrappel', voor het amusement 'roffelgeruis', en 'tromgebrom' weerklonk er in recensies en kritieken. Voor al deze gevarieerde geluiden is hier plaats gemaakt.

En zo is hij er dan: het eerste nummer van *Paukenslag!*, dat twee maal per semester zal verschijnen. Het idee voor een studentenbulletin is tijdens de lessen ontstaan. Toen bleek dat er al lange tijd behoefte was aan een bulletin, werd er werk van gemaakt.

Want we hebben iets te melden. Wat doet de afdeling Neerlandistiek in Belgrado nu allemaal? Hoe ervaren de studenten de studie en het studentenleven? Hoe kunnen studenten deelnemen aan een zomercursus in Nederland of Vlaanderen?

Hoe zit dat met het Bologna-proces op de faculteit en bij onze vakgroep?

Gebeurt er iets in de stad wat met Nederland of Vlaanderen te maken heeft? Servië Nederland België vormen zo een interessante driekleur.

Naast een informatiebulletin is *Paukenslag!* ook een podium voor (samenvattingen van) werkstukken, vertalingen en taalvondsten. Er worden regelmatig goede en creatieve teksten gemaakt die het ook buiten het leslokaal verdienen gelezen te worden.

Op de eerste plaats is *Paukenslag!* dan ook van en voor de studenten. Maar ook Nederlanders en Belgen die in Servië verblijven zullen er veel lezenswaardige stukken in vinden. Ten slotte richt het bulletin zich op andere vakgroepen van de filologische faculteit, die de Vlaamse en Nederlandse taal en cultuur beter willen leren kennen. Daarom zal een deel van het bulletin ook in het Servisch verschijnen.

Genoeg redenen waarom *Paukenslag!* er moet zijn. Nu rest alleen nog jullie veel leesplezier toe te wensen. En dat kan het beste door opnieuw het beroemde gedicht van Van Ostaijen aan te halen:
"BOEM

Paukenslag
glimlach"

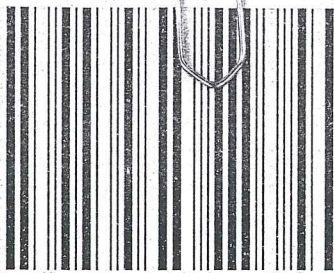
SOE-PER!

DA'S LEUK!

HMMM?!

URGH!

U AA!

COLUMN

DAT VIND IK! I. MILIC

Als je studententijd pas begint en je niet uit Belgrado komt, dan weet je niet echt welke avonturen en toestanden je te wachten staan. Opeens ga je niet meer te voet of rijd je met je ouders naar school. Nu zit je klem in de bus tussen een klein wijf wier wrong in je mond probeert binnen te komen en één die naar tenminste tien borreltjes ruikt.

Behalve het stinkende openbare vervoer moet je met neurote, besnorde vrouwen aan het loket vechten om verscheidene formulieren en bevestigingen te bemachtigen. Het belangrijkste wapen hiertegen is je eindeloos onnozele glimlachje die zulke vrouwen te zelden ontmoeten.

Naast het openbare vervoer en gekke ambtenaren moet een student(e) heel voorzichtig zijn als hij of zij een appartement of een kamer moet zoeken. Als je pech hebt, zal je met een huisjesmelker moeten leven die je druppels gedouchte water zal tellen en de seconden van het aangedane licht voor negen uur 's avonds. Je bent maar alleen een studentje die nooit gelijk heeft. Dus mijn raad is: als je niet kan winnen, speel je voor gek!

GASTDOCENTEN OP KOMST

Drie gastdocenten uit Nederland en Vlaanderen zullen komende maanden enkele lezingen op onze faculteit houden.

In maart zal Michiel Clerckx een aantal lezingen houden betreffende de schilderkunst in België. De lezingen zullen vooral voor de studenten van het

vierde jaar nuttig zijn, aangezien er veel thema's van het lesprogramma van het vierde jaar behandeld zullen worden. Raymond van den Boogaard, de diplomatische redacteur bij NRC Handelsblad in Amsterdam, zal op de 26e april een open lezing over media in Nederland en over de vorming van de openbare mening houden.

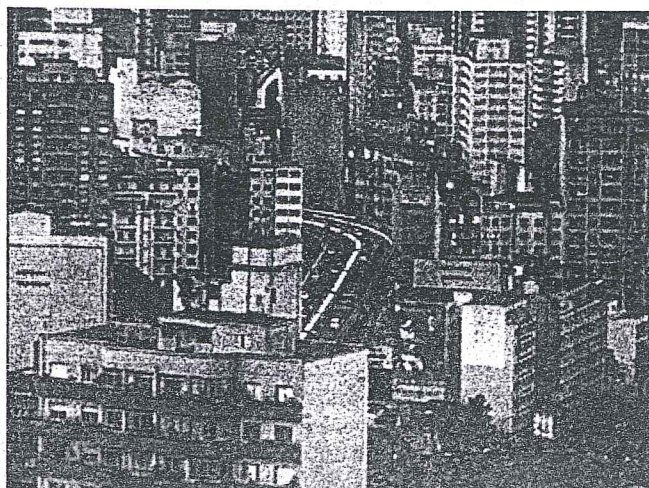
Twee lezingen eind mei zullen door Wim Bosch uit Amsterdam gehouden worden. Hij zal over de Nederlandstalige epistolaire literatuur spreken.

Hoewel de lezingen vooral voor de studenten van de hogere jaren bestemd zijn, zijn jullie allemaal welkom! (VB)

KUNSTENAARS VRAGEN NAAR DE WERKELIJKHEID

Waar is de werkelijkheid? Deze vraag is van alle tijden en plaatsen, en zal opnieuw gesteld worden van 28 februari tot en met 14 maart in de salon van het Hedendaagse Kunstmuseum te Belgrado. Daar zal ook de Nederlands-Belgische kunstenaar Manon de Boer haar werk tentoonstellen.

Rond het kunstproject, getiteld *Navraag naar de werkelijkheid - De verdwijning van de Openbare Plaats*, zijn verschillende kunstenaars verzameld om met gedrukte, elektronische en digitale media in de 'openbare plaats' te interfereren. De bedoeling van het project is om de productie van hybriden in de artistieke praktijk en media te integreren, zoals boeken, kranten, tv en internet. Daarom tonen de kunstenaars hun werk in de vorm van een krant, schets, boek, reclamecampagne, film, videoclip en internetspelletjes. De meeste kunstwerken staan in verband met de maatschappelijke, culturele en politieke situatie op de Balkan. (MC)

Manon De Boer: *Resonating Surfaces*, 2005

FIST 03

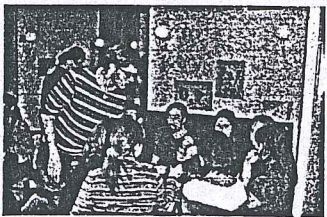
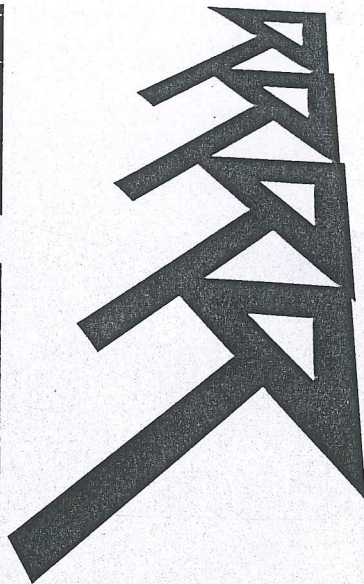
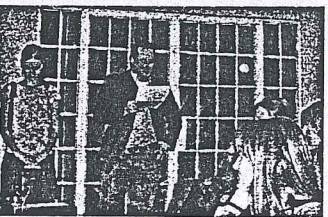
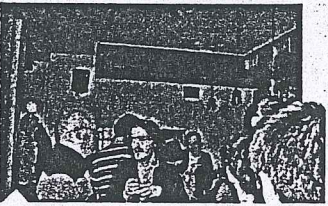
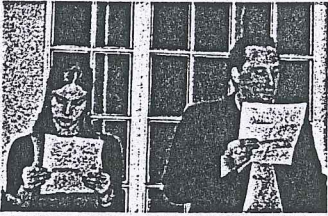
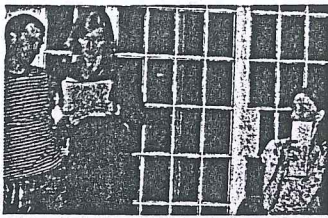
Belgische en Nederlandse theatermakers worden vertegenwoordigd op het Festival van het Internationale Studententheater. Dat vindt plaats van 15 tot en met 25 maart op de Faculteit der Dramatische Kunsten te Belgrado, Bulevar Umetnosti 20.

Het hoofdprogramma van het festival heeft een competitief karakter, met voorstellingen van het werk van verschillende buitenlandse drama-academies, waaronder de Japanse, Italiaanse, Peruaanse, Belgische en Nederlandse.

Studenten van Het Hoger Instituut voor Dans (HID) uit Lier spelen 'POPSONG-SHOWTIME', onder leiding van Jan Zobel, op 22 maart om 20 uur.

De Nederlanders vormen een deel van een grotere groep: het International Young Maker's Marathon genoemd, die drie voorstellingen van diverse landen omvat. Regisseurs Jan Barta en Marc Stoffels presenteren hun werk 'Wie?' op 23 maart om 22 uur.

Voor meer informatie over deze en andere interessante voorstellingen, kijk op www.itsfestival.nl (MC)

EXPRESSIONISTISCHE
VOORLEZING IN EEN
CONSTRUCTIVISTISCHE
OMGEVING

By the way culturele avonden. Noteer nu in uw agenda of uw geheugen: de komende culturele avonden zullen plaatsvinden op dinsdag 3 april en op dinsdag 8 mei. Plaats: Café Central, aanvang 19.30 uur.

Het thema voor 8 mei staat in het teken van 'dialogo'. Concreet: iedereen in het algemeen maar jullie in het bijzonder worden uitgenodigd zijn/haar leukste, gekste, onnozelse, droevigste, meest tragische, hilarische, of... intiemste brief voor te lezen. Wie durft?! Kaarslicht gegarandeerd!

P. S. Uitgenodigd om je eigen OF ANDERMANS brieven voor te lezen.

Wil je jouw kennis van de Nederlandse taal en cultuur graag verbreden? Dan is een zomercursus Nederlands als aanvulling op jouw studie de geschikste plaats hiervoor. Ja, het klinkt misschien saai dat je jouw goudeerlijke zomer-

ogische faculteit te Belgrado hun plaats. Deze zomer gaat de vijfde generatie van onze studenten hun best tonen en zo veel als ze kunnen aanpakken.

Hoewel het lijkt dat het lesrooster van de zomercursus hectisch druk is, blijft er

ZOMERTRAINING

vakantie zo maar met het boek op je schoot doorbrengt, maar wees zonder vooroordelen en neem de unieke gelegenheid om Nederlands op de gemakkelijkste manier te leren kennen.

Elke zomer (eind juli/begin augustus) organiseert de Nederlandse Taalunie (www.taalunieversum.org) in nauwe samenwerking met Orde van den Prince (www.ovdp.net) cursussen in Nederland en Vlaanderen die voor ongeveer honderd deelnemers voorzien zijn. Daar vinden ook studenten van de Filol-

genoeg tijd om zich naast de lessen aangenaam bezig te houden, in gezelschap met andere cursisten natuurlijk. Het enige waaraan je moet wennen is het vroege opstaan, want de meeste lessen beginnen om negen uur. Opschieten – ontbijten – fietsen! – leren en dan nog eens fietsen. Je ervaart hoe een gezonde geest en een goede lichaamsconditie kunnen weldoen.

Wat de uitstapjes betreft zijn de cursusleiders ruimhartig, zodat jullie de mogelijkheid krijgen om de belangrijkste steden en de daarmee betreffende bezienswaardigheden te bekijken. Maar als jullie de vorige nacht niet genoeg hebben geslapen, wat het vaakst het geval zal zijn, zal je wensen dat je liever in jouw eigen studentenkamer bent, waar eindelijk eens geen St-Bavo-kathedraal of Atomium is te zien.

Rust dus van te voren zo veel als je kan, zie en leer zo veel als je kan, en eet zo veel als je nodig hebt. Alles is gratis. Smakelijk! (JB)

PRESENTATIE PAUKENSLAG!

Het was even zoeken naar een naam, maar volgens de redactie (en ook volgens anderen, zo hebben wij inmiddels gehoord) klinkt de naam als een klok. En de alusies liggen voor het oprapen. De eerste Paukenslag! is een daalder waard; we

slaan twee vliegen in één Paukenslag!: we hebben nu immers een studentenblad, en de studenten leren de eerste beginselen van de journalistiek.

Deze eerste Paukenslag! zal dan ook feestelijk worden ingezegend op de culturele avond van 6 maart. Een pope zal zeer waarschijnlijk niet aanwezig zijn. Daarom zal het bulletin op onorthodoxe wijze worden ingezegend met enige jenever, rakija en een drupje Donauwater. (ML)

PAUKENSLAG!

Het is een gewone dag in november. Echt een doorsneeddag: het is dinsdag, het regent, en de faculteit is zoals gewoonlijk een bijenkorf waarin studenten hun kennis verzamelen. Vier vierdejaars gaan die dag op pad met een opdracht: 'spioneren' bij de lessen Nederlands. Een reportage.

Onze bestemming is de vierde verdieping van de Filologische Faculteit waar, onder andere, de afdeling Neerlandistiek zich bevindt. In het jaar 2002 werd de afdeling opgericht door mevrouw Jelica Novaković en daarmee werd de Filologische faculteit nog één afdeling rijker. Haar liefde voor het Nederlands stamt uit haar jeugd die ze in Nederland heeft doorgebracht en zij koestert die al jarenlang. "Ik wilde altijd al iets met het Nederlands doen. Op een gegeven ogenblik was er een mogelijkheid om de afdeling Neerlandistiek op te richten en ik

erkt.

De studenten met de grootste ervaring zijn de vierdejaarsstudenten. Op de les letterkunde wordt er die dag over Lodewijk van Deyssel en zijn boek 'Een liefde' gesproken. Ze zien er een beetje moe en ongeïnteresseerd uit, omdat ze al de hele dag op de faculteit zitten. Maar docent Morries Leeraert weet op welke manier hij zijn studenten bij de les kan houden. "Dit boek uit 1886 gaat over seks," zijn zijn eerste woorden...

Morries beschouwt zijn werk als een soort uitdaging. "Het uitdagende is om niet alleen kennis over te brengen maar om de studenten de taal actief te laten gebruiken. Op de tweede plaats is het niet alleen belangrijk hoe je iets in het Nederlands zegt maar ook wat je zegt." Zijn uiterlijk, maar ook zijn professionele houding tegenover het werk, zijn eindeloos geduld, ijver en nauwgezetheid, maakt het evenbeeld

EEN DAGJE NEDERLANDS

A. BELJIN // D. PETROVIĆ // V. OREŠKOVIĆ // M. ĐORĐEVIĆ

heb gebruik gemaakt van die mogelijkheid," zegt ze. Aangezien de afdeling nog jong is, ontwikkelt ze zich steeds verder en trekt elk jaar meer studenten aan.

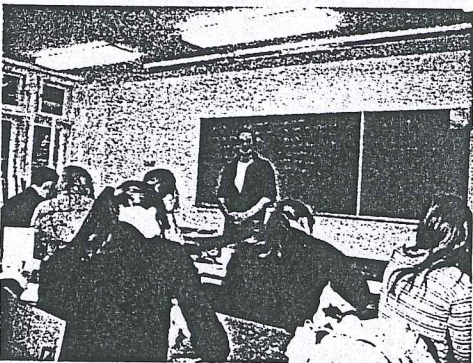
Op de les Hedendaags Nederlands leren de eerstejaarsstudenten hoe de nieuwe woorden uit te spreken en maken kennis met de bekloringen van de Nederlandse taal. Voor Ivanka is de bekloring echter nog niet helemaal vanzelfsprekend. "Alles is zo nieuw! Ik heb moeite met al die *ui's*, *eu's* en *ij's*. En we moeten alles tegelijk leren: grammatica, syntaxis, spelling en uitspraak."

De derdejaarsstudenten luisteren met veel aandacht naar de verklaringen van docent Sven Peeters die de aandacht op een hoog niveau kan houden vanwege zijn 'Antwerpse' houding. "Urbaan en creatief", stellen de studenten vast.

"Ik vind het heel leuk om les te geven", zegt Sven. "Dat zou dan de pret kunnen zijn. Aan de andere kant wil ik ook dat er hier goede studenten afstuderen. Ik beschouw het inderdaad ook wel als mijn verantwoordelijkheid om jullie zoveel mogelijk en zo snel mogelijk te leren." Hij heeft ervaring als leraar Nederlands, omdat hij eerder met anderstaligen in België heeft gew-

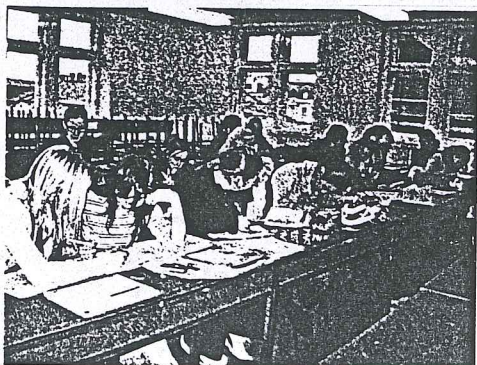

van een echte Nederlander. Zijn doel als docent is om de creativiteit van de studenten aan te moedigen, maar ook om zelf creatief te blijven.

Hoewel deze studie vier jaar duurt, vinden de studenten en ook mevrouw Novaković vier jaar niet genoeg tijd om het Nederlands onder de knie te krijgen. Om studenten te helpen bestaan er beurzen die de afdeling biedt, niet alleen als prijs voor de beste studenten maar ook als aanmoediging voor de middelmatige studenten. "Vorig jaar volgde ik de cursus Nederlandse taal en cultuur in Hasselt," beaamt een vierdejaars-student. "Ik vond hun manier van lesgeven heel interessant, omdat het op verschillende spelletjes werd gebaseerd. Daardoor kon ik meer leren en tegelijkertijd met andere mensen omgaan."

"Liefde is het belangrijkste in de wereld, ook liefde voor je vak. Als je iets met passie doet, krijg je ook altijd veel terug," zegt mevrouw Novaković. Wij hopen ook dat de kennis en de liefde voor deze taal alle barrières zal overwinnen en dat ze nog groter en machtiger zal worden. Wat het belangrijkste is, is de goede samenwerking tussen docenten en studenten wat tot de beste resultaten leidt. Hoewel onze afdeling niet zo perfect is, zijn we er toch trots op.

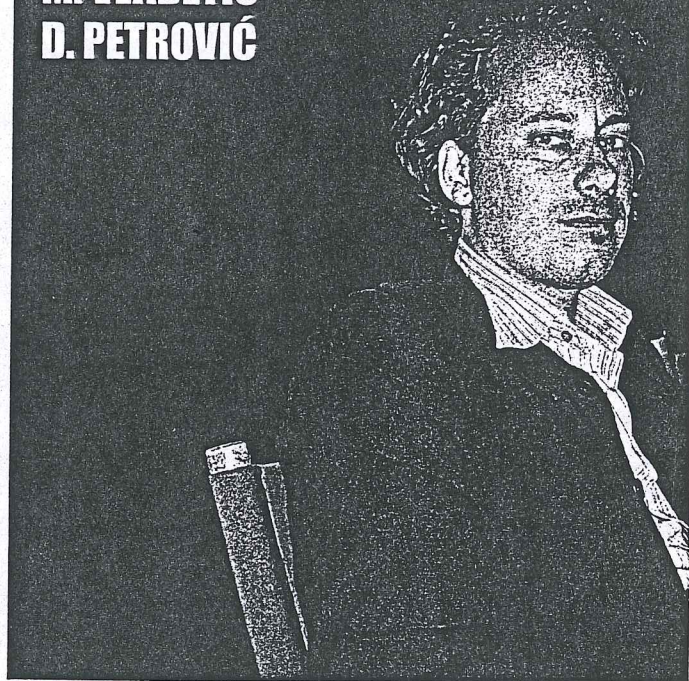

BG VAN TURBO TOT RETRO

B. VUCETIĆ

M. VLADETIĆ

D. PETROVIĆ

Eind vorig jaar verscheen er een nieuw boek dat in het Nederlands geschreven werd, maar dat kroegjes, het (nachtelijk) leven en de geest van Belgrado beschrijft: Het Kafana-Tribunaal. Kroegvonnissen van turbo tot retro.

Een gesprek met de auteurs, Jelica Novaković en Sven Peeters.

PAUKENSLAG: *Wat was de aanleiding voor het schrijven van dit boek?*

JELICA NOVAKOVIĆ: „Na mijn dagboek Gelukkig is wie bijtijds waanzinnig word wilde ik Belgrado eindelijk eens in een ander licht presenteren.“

SVEN PEETERS: „Het uitgaansleven in Belgrado is een heel aantrekkelijk onderwerp. Door te schrijven over eten en drinken en feesten kan je de nieuwsgierigheid van mensen wekken. Dus daarom een boek over kroegen. Ook omdat ik al bij mijn eerste bezoek (in 2001) had gemerkt dat het uit-

gaansleven van Belgrado zo rijk en gevarieerd is. Dat wilde ik in kaart brengen. Ten slotte vond ik in Jelica een geschikte partner om dit project echt uit te voeren.“

PS: *Hebben jullie dat onderzoek leuk gevonden?*

SP: „Natuurlijk! Als je echt wil praten met de Serviërs, dan moet je natuurlijk ook meedrinken, hè!“

JN: „In gezelschap van Sven is het altijd gezellig en we hebben van dit project heel veel genoten (glimlach). Maar dit boek is niet alleen als toeristische gids bedoeld maar ook als tijdsdocument. We wilden dus alles laten zien, ook plekken die we zelf niet leuk vonden.“

PS: *Aangezien u een Vlaming bent en u niet zo goed als een lokale inwoner de stad kent, heeft iemand u speciaal geholpen?*

SP: „Heel veel mensen hebben me geholpen. Jullie studenten bijvoorbeeld,

hebben me meegenomen naar plekken als ŠKD, Gaudi en Apartman. En mijn vriend Michiel uit Antwerpen heeft 12 uur aan één stuk de bars van Silicon Valley mee leeggedronken..“

PS: *Hebben jullie misschien enkele anekdotes of verhalen tijdens jullie bezoeken die interessant zouden kunnen zijn?*

JN: „Er waren heel veel anekdotes. Soms kwamen we trieste figuren tegen, zoals een oude man die al twintig jaar treurt, omdat zijn vrouw hem toen had verlaten. Hij heeft ons gemeekt om zijn slava de rest van de avond bij hem thuis te vieren en dat hebben we dan ook gedaan.“

SP: „Bife Royal is zo'n plek waar om 6 uur 's morgens een dakloze binnenwandelt om zijn eerste halve liter wijn te bestellen.“

PS: *Wat kunt u nu na het schrijven van dit boek over Belgrado zeggen?*

SP: „Laat me eerst zeggen dat ik het afgelopen jaar inderdaad heel veel heb geleerd over Servië en de Serviërs. Maar ik wil me allesbehalve een Servië-specialist noemen. De Serviërs

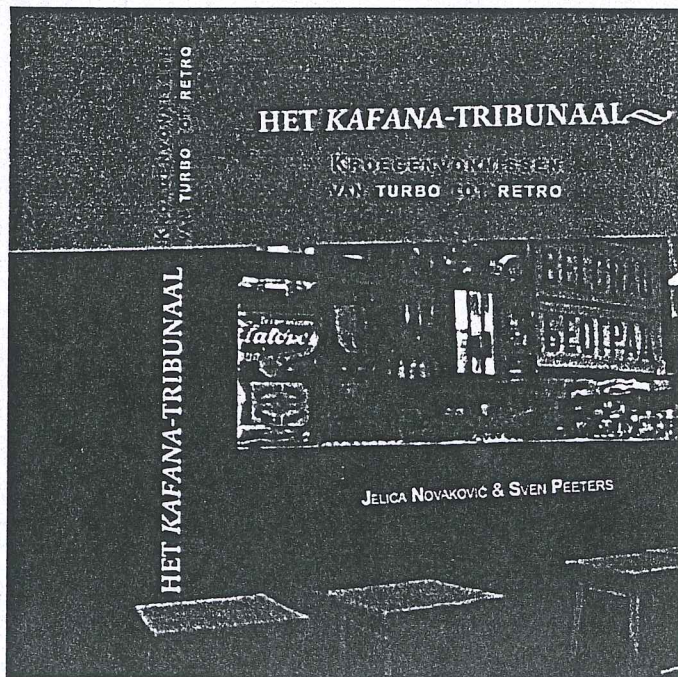
heben me veel verteld in hun gesprekken en door die op te schrijven werd ik gedwongen over een en ander na te denken. Dit boek is het resultaat van dat denken, dat ik samen met Jelica deed. Ik hou heel veel van jullie, ik voel me hier thuis, ik heb

hier veel vriendschap gevonden. Ik zal straks Servië verlaten maar Servië zal mij nooit verlaten.“

Wij Serviërs zijn trots op Jelica en Sven omdat ze Belgrado en Serviërs op zo'n interessante en verschillende manier voorstelden, helemaal anders dan waaraan Europa tot nu toe gewend was.

Dit boek is niet alleen een toeristische gids, het is ook een tijdsdocument

GEDICHT
PAUL VAN OSTAIJEN

Zon brandt de rozelaar
zon brandt de glasscherve
Kind
geef acht
hier liggen glasscherven

PESMA
PAUL VAN OSTAJEN

Sunce žari bokor ruža
sunce žari parce srce
Dete
obradi pažnju
ovde ima srce

IN HET GEDICHT U PESMI
JOTIE 'T HOOFT JOTIE 'T HOOFT

De wanden zijn wit en de psychiaters
verdacht vriendelijk. Er is hoop
op genezing, maar ik heb nog niemand
zien weggaan, of hij kwam weer terug.

Beli'su zidovi a psihijatri
sumnjivo prijatni. Još ima nade
za ozdravljenje, ali još nikoga
ne videh da ode, a da se ne vrati.

Dagen dat ik op weg naar mijn eigen kamer
verdwaal wisselen zich met dagen
waarop ik de wereld doorschouw als een kristal.

Dani kada se gubim na putu
do šobe mešaju se sa danima
kada sam svet prozreo kao kristal.

Soms word ik krijsend wakker.
Soms word ik afgevoerd en verdoofd,
soms vastgebonden.

Nekad se probudim vrišteci.
Nekad me odnesu i omame,
nekad vezu.

Er zijn momenten waarop ik eeuwenlang
mijmerend volmaakt gelukkig ben:
wanneer ik mijn handen op de aarde leg
zijn het kleine handen.

Postoje trenuci u kojima sam večno
sanjareći ispunjen srećom:
kada šake svoje na zemlju položim
male su to šake.

DE GELATENE POMIRENO
J. C. BLOEM J. K. BLUM

Ik open 't raam en laat het najaar binnen,
Het onuitsprekelijke, het van weleer
En van altijd. Als ik één ding begeer
Is het: dit tot het laatste te beminnen.

Otvaram prozor i unutra puštam jesen,
Neizrecivu, od davnina
I oduvek. Ukoliko se za nećim zudeti ima
Onda je to: do poslednjeg daha za njom da ceznam.

Er was in 't leven niet heel veel te winnen.
Het deert mij niet meer. Heen is elk verweer,
Als men zich op het wereldoude zeer
Van de miljarden voor ons gaat bezinnen.

U životu nije bilo puno toga da osvojimo.
Više me se ne tiče. Usprotivljenost svaku smatram
uzaludnom,
Ukoliko se nad vekovima starim bolom
Milionu koji su pre nas pošli zamislimo.

Jeugd is onrustig zijn en een verwaas
Hunkeren naar onvergankelijke beminden,
En eenzaamheid is dan gemis en pijn.

Mlad znači nemiran biti i zaludeno
Čeznuti za neprolaznim ljubavima,
A samoća onda znači nedostajati i suze liti.

Dat is voorbij, zoals het leven haast.
Maar in alleen zijn is nu rust te vinden,
En dan: 't had zoveel erger kunnen zijn.

To je za nama, vremenom je pređeno.
Ali u samoći sad svako može mir da ima,
A opet: moglo je mnogo gore biti.

VERDERE INFORMATIE

Bovenstaande gedichten die vertaald zijn door twee derde jaars-studenten, Jovana Bursać en Mirko Cvetković, zijn ook gepresenteerd door Jovana Bursać en Sven Peeters op 29 november 2006 tijdens een Lagelandse literaire avond in de Studentenclub Akademija.

<http://picasaweb.google.com/jelica.novakovic/Akademija>

BENEDIKTUS DE SPINOZA (1632-1677)

VERTALING: IV JAAR

PREVOD: IV GODINA

Benediktusu de Spinozi, najvećem filozofu kog je iznedrila Holandija, pripada mesto u nizu onih mislilaca koji su na sopstvenoj koži iskusili versku i političku netoleranciju. Bio je to čovek koji je na osnovu svoje filozofije našao argumente kojima će braniti određene vidove tolerancije.

Njegov otac je zbog verskih progona izbegao iz Portugalijske u Holandiju. Benediktus se odrekao jevrejske vere svojih roditelja i sa svojih 25 godina bio je izopšten iz sinagoge. Njegovi prijatelji su ga štitili od netolerancije, ali njegovi kritičari su budno motrili na njegova dela i postupke, svakog momenta spremni da ga optuže i po mogućstvu uhapsu. To im nije pošlo za rukom, ali Spinoza je znao da mora biti na oprezu. Anonimno je objavio svoj *Teološko-politički traktat* (1670), raspravu koja kritikuje Bibliju i zalaže se za toleranciju; štampanje i prodaju knjige zabranio je Holandski dvor 1674. godine. Svoje najznačajnije delo, *Etiku*, držao je za sebe – ona je objavljena posle njegove smrti.

Spinoza je želeo da razradi filozofiju oslobođenu subjektivnih predrasuda; filozofiju o stvarnosti koja ima svoj sopstveni red i sklad i koja je sama sebi dovoljna. To opšte filozofsko shvatanje razrađeno je u njegovoj političkoj filozofiji.

Pošto se ljudi često povode za emocijama i strasću, što za posledicu ima svađu, neprijateljstvo i društveni nemir, po mišljenju Spinoze potrebno je da se rukovode razumom. Prvenstveno vlast mora da bude vođena razumom kako bi njeni zakoni i održavanje tih zakona garantovali mir i bezbednost u državi.

Pa ipak je Spinoza da građani treba da budu slobodni u izražavanju svojih misli i stavova, čak i ako oni proizilaze iz strasti. Pošto su pak te misli i stavovi često subjektivni pa time i ne moraju biti istiniti, zakonima treba ograničiti *postupke* građana kako mir i bezbednost u društvu ne bi bili ugroženi. Što se tiče izražavanja misli i stavova, Spinoza je zagovarao potpunu toleranciju. Što se tiče sprovođenja tih misli i stavova u dela, bio je ograničeno tolerantan; to ograničenje tolerancije važilo je naime za huškačke govore i dela ekstremno kalvinističkih propovednika koji su progonili "jeretike" i "slobodne mislioce" poput samog Spinoze.

Povrh svega, Spinoza zaslužuje da bude nazvan utemeljivačem demokratije. Iako je smatrao da je neophodna jaka vlada imajući u vidu mir i bezbednost, zalagao se, između ostalog na osnovu svojih shvatanja o slobodi i toleranciji, da moć naroda bude priznata radi ograničenja moći države. Spinoza je doduše pisao na latinskom i bio je "aristokratski" mislilac (više nego na primer Kornhert, koji je uvek pisao na narodnom jeziku), ali imao je isto kao i Kornhert duboku demokratsku svest. Spinoza se čak izričito izjasnio za demokratiju kao najprirodnije državno uređenje.

Uit: H.E.S. Woldring: *Identiteit en tolerantie. Nederlandse filosofen aan het begin van de nieuwe tijd.*

Iz: H.E.S. Woldring: *Identiteit i tolerantija. Holandski filozofi na početku novog veka.*

ČISTOĆA I POBOŽNOST

VERTALING: III JAAR

PREVOD: III GODINA

Ako se profit stiće prljavo, nedostatak novca ima tu osobinu da je čist. Na holandskom se stečaj nazivao 'čistac'. Uostalom, etimološki gledano čisto je ujedno i lepo. Oribani lonac i zvezdana noć se podjednako mogu nazvati čistom lepotom. Za lep pejzaž se često govorilo i još uvek govori kao o netaknutoj prirodi. Svaki posetilac, od Fina Morisona do Henrija Džejmsa, navodio je trud koji su Holandanci ulagali ne bi li svoje kuće, pločnike i same sebe (mada se oko ovog nisu svi slagali) održavali savršeno čistim. Umiveni gradovi sijali su se od višerasovnog neumornog metenja, ribanja, struganja, glancanja, potiranja, mazanja i pranja, predstavljajući bolnu suprotnost evropskim gradovima 17. veka čije su ulice prekrivali otpad i kaljuga. „Ulice su tako savršeno čiste i lepe“, tvrdi jedan engleski opis, „da osobe svih statusa i staleža ne oklevaju, staviše, uživaju da šetaju ulicom.“ Žene su mogle da izlaze u papučama bez bojazni da će ih uprijati «zato što su ulice popločane ciglama i čiste kao pod u sobi». Čak i oni najmanje skloni divljenju morali su da priznaju kako Holandanci pridaju veliku važnost besprekornom okruženju. Njihovi kreveti su bili tako zastrašujuće visoki, primetio je autor dela *The Dutch Drawn to Life*, da je postojala opasnost da slomiš vrat ukoliko bi te u toku noći nužda naterala da ustaneš. Ali ako ti se desi takva nesreća, biće uteha tvojim prijateljima „da si makar umro u čistoj posteljini“. Oven Felton, Kromvelov propagator i neprijatelj Holandana, nalazio je da su njihova pročelja do te mere uglancana «da se čini kao da su vrata obložena dijamantima. Ekseri i šarke se sijaju kao da nisu od gvožđa».

Uit het hoofdstuk *Huisvrouwen en hoeren: huiselijkheid en wereldsheid* uit het boek *Overvloed en onbehagen* van Simon Schama.
Iz poglavlja: *Domaćice i kurve: kućevnost i svetovnost* (Simon Shama: *Izobilje i nelagodnost*)

STUDIESCOOP

RAM

Vanwege je intuïtie en enthousiasme bemoei jij je met elke situatie. Je weet eenvoudig en zonder moeite je gedachten te uiten. In een tweede taal als het Nederlands zal dat zeker net zo eenvoudig en snel gaan.

STIER

Je trotse karakter, fier en bestendig, baart het juiste temperament voor een succesvolle studie. Je houdt veel van werken, dus naast je studie is er werk bij de studentenvereniging. Daar kan je trots zijn als je iets goeds voor de studenten doet.

TWEELINGEN

Aanpassingsvermogen, verzoenend en gevoelig, dat ben jij. Alles wat veranderlijk en nieuw is trekt je aandacht. Dus een leven op de filologische faculteit zul je zeker als iets interessants beschouwen.

KREEFT

Gevoelig en romantisch als je bent, heb je veel kans om een dichter van sensitivistische poëzie te worden. Je hebt een heel spectrum van gevoelens die in je ziel rillen, van de puurste hoop tot de diepste wanhoop. Je kan een nieuwe Gorter of Slauerhoff worden.

LEEUEW

Je houdt van de waarheid en daarmee ben je een spiegelbeeld van James Bond. Dus je wil ook de actieboeken van beroemde Nederlandse en Vlaamse auteurs lezen. In het origineel natuurlijk; een leeuw bijt zich er doorheen!

MAAGD

Je medestudenten zullen je verdiensten als maagd zeker herkennen: ambitieus, precies, en altijd bereid nieuwe opdrachten op je schouders te nemen. Pas dus op: maak niet de opdrachten die anderen moeten doen.

WEEGSCHAAL

Je bent een doener en je volbrengt je doel met charme en geestigheid. De studie Neerlandistiek is de beste keuze. Nooit zul je je vervelen, want er zijn altijd veel opdrachten en huiswerk te doen.

SCHORPIOEN

Je bent een gepassioneerde onderzoeker. Op de faculteit ben je dus zeker op de juiste plaats, want er valt heel veel over de Lage Landen te ontdekken. Je kunt veel dankzij je vasthoudendheid bereiken, juist dáár waar de anderen hun geduld en uithoudingsvermogen verliezen.

BOOGSCHUTTER

Boogschutters zijn praatgrage reizigers, energiek en enthousiast. Ze zijn geïnteresseerd om iedereen te leren kennen. En wat is er dan beter dan een vreemde taal als het Nederlands te bestuderen?!

STEENBOK

Je houdt ervan bewonderaars te hebben. Daarom zijn spreekbeurten voor jou een succesnummer. Goed verder studeren en je docenten bewonderen jou ook.

WATERMAN

Hoewel je vaak opstandig bent, ben je ook een goede organisator. Altijd maak je een goed studierooster voor jezelf om al je verplichtingen op tijd af te maken. Ga niet te ver in je onafhankelijkheid, want in de les moet je ook samenwerken.

VISSER

Het begrip 'risico nemen' is een sterke factor in je persoonlijkheid. De faculteit bezorgt je heel wat risico's want elk jaar bevinden de studenten zich in nieuwe omstandigheden.

COLOFON

PAUKEN SLAG!

IS EEN UITGAVE VAN DE
AFDELING NEERLANDISTIEK

Nummer 2 verschijnt half
mei

REDACTIE Mirko Cvetković, Jovana Bursać, Dubravka Petrović, Branka Vučetić, Mirjana Vladetić, Vladimir Bodjanec, Maja Babić, Ivana Milić

MEDEWERKERS Katarina Jeremić, Mina Đorđević

BEGELEIDING/EINDREDACTIE Morries Leeraert

COÖRDINATIE VERTALINGEN Jelica Novaković-Lopušina

VORMGEVING

Mirko Cvetković
Srđan Nikolić

COVER DRUKKERIJ

AŠdelo Zemun